

**LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS**

**Į S A K Y M A S**  
**DĖL VALSTYBINIO KERNAVĖS KULTŪRINIO REZERVATO NAUDOJIMO IR**  
**LANKYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2005 m. balandžio 11 d. Nr. IV-119  
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)) 21 straipsnio 3 dalimi:

1. T v i r t i n u Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato naudojimo ir lankymo taisykles (pridedama).

2. P a v e d u Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcijos direktoriui S. Vadišiui iki 2005 m. gegužės 16 d. parengti ir pateikti Kultūros ministerijai kultūros ministro įsakymo „Dėl Leidimo važiuoti Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato vietinės reikšmės vidaus keliu išdavimo taisyklių ir Leidimo važiuoti Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato vietinės reikšmės vidaus keliu formos patvirtinimo“ projektą.

3. N u s t a t a u, kad šio įsakymo 1 punktas įsigalioja nuo 2005 m. balandžio 20 d.

KULTŪROS MINISTRAS

VLADIMIRAS PRUDNIKOVAS

## VALSTYBINIO KERNAVĖS KULTŪRINIO REZERVATO NAUDOJIMO IR LANKYMO TAISYKLĖS

### I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato (toliau – Rezervatas) naudojimo ir lankymo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato Rezervato naudojimo ir lankymo tvarką, Rezervate draudžiamą veiklą ir atsakomybę už šių taisyklių pažeidimą.

2. Rezervatas – saugoma teritorija (į UNESCO saugomų pasaulio paveldo objektų sąrašą įtraukta archeologinė vietovė) su joje esančiais kultūros paveldo objektais (vertybėmis) ir muziejine ekspozicija.

3. Rezervato teritorija (194,4 ha), joje esantys kultūros paveldo objektai (vertybės) ir kultūrinis kraštovaizdis saugomi, tvarkomi ir naudojami vadovaujantis Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#); 2004, Nr. [21-617](#)) ir Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)) įstatymais nustatyta tvarka parengtu ir patvirtintu Rezervato tvarkymo planu (planavimo schema), kultūros paveldo objektų (vertybių) tipiniais apsaugos reglamentais bei Pasaulinio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencijos (Žin., 1997, Nr. [19-411](#)) nuostatomis.

4. Siekiant Rezervatą su jame esančiais paveldo objektais (vertybėmis) izoliuoti nuo neigiamo veiklos poveikio ir užtikrinti bendrą ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą yra nustatyta šios teritorijos buferinė apsaugos zona (2455,2 ha), kurios tvarkymą ir naudojimą nustato šios zonos apsaugos reglamentas.

5. Rezervato veiklą organizuoja, jo apsaugą ir naudojimą pagal paskirtį užtikrina biudžetinė įstaiga Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcija (toliau – Direkcija), veikianti pagal Direkcijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2002 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 461 (Žin., 2003, Nr. [1-20](#)).

6. Rezervato lankytojai bei fiziniai ir juridiniai asmenys, vykdanys veiklą Rezervate, privalo laikytis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#); 2001, Nr. [108-3902](#)), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#)), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. [3-37](#); 2004, Nr. [153-5571](#)) ir kitų įstatymų bei teisės aktų, reglamentuojančių veiklą saugomose teritorijose, reikalavimų, Rezervato nuostatų (Žin., 2002, Nr. [106-4765](#)), Rezervato tvarkymo plano (planavimo schema) sprendinių bei šių Taisyklių reikalavimų.

7. Rezervato lankytojai ir naudotojai turi turėti galimybę laisvai susipažinti su šiomis taisyklėmis.

### II. REZERVATO NAUDOJIMAS

8. Direkcija, įgyvendindama Rezervato ir Direkcijos nuostatuose numatytus tikslus ir uždavinius:

8.1. organizuoja ir vykdo teritorijos tvarkymo, priežiūros, regeneravimo ir pritaikymo lankymui darbus;

8.2. organizuoja lankymą;

8.3. pagal kompetenciją kontroliuoja fizinių ir juridinių asmenų veiklą;

8.4. vykdo kultūros paveldo objektų (vertybių) mokslinius tyrimus ir stebėjimą;

8.5. vykdo muziejinę veiklą;

8.6. vykdo švietėjišką veiklą ir organizuoja renginius;

8.7. vykdo kitą veiklą, susijusią su Rezervato nuostatuose numatytų uždavinių įgyvendinimu.

9. Fiziniais ir juridiniams asmenims, sudariusiems su Direkcija sutartis, Rezervate gali būti leidžiama:

- 9.1. vykdyti lankytojų aptarnavimą ir vesti ekskursijas;
- 9.2. vykdyti edukacinę veiklą;
- 9.3. organizuoti renginius bei akcijas;
- 9.4. fotografuoti ar filmuoti komerciniais tikslais;
- 9.5. šienauti pievas;
- 9.6. ganyti gyvulius ne kultūros paveldo objektų (vertybių) teritorijose;
- 9.7. kita veikla, susijusi su Rezervato nuostatuose numatytų uždavinių įgyvendinimu.

10. Rezervato tvarkymo plane (planavimo scheme) pažymėtu ir įrengtu vietinės reikšmės vidaus keliu, skirtu Rezervato naudojimui bei lankytojų aptarnavimui, leidžiama važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis tik darbus Rezervate vykdantiems, Rezervato buferinės apsaugos zonos griežtos apsaugos pozonyje gyvenantiems ar dirbantiems ir (ar) kitiems asmenims, turintiems Direkcijos išduotus leidimus. Leidimo formą ir išdavimo taisykles tvirtina kultūros ministras.

### **III. REZERVATO LANKYMAS**

11. Rezervatas skirstomas į dviejų skirtingų režimų lankymo zonas, kurių ribos nustatomos Rezervato tvarkymo planu (planavimo schema):

11.1. kontroliuojamo lankytojų srauto patekimo zoną, kurioje yra visi Rezervate saugomi paveldo objektai (vertybės);

11.2. nekontroliuojamo lankytojų srauto patekimo zoną, kurioje saugomų paveldo objektų (vertybių) nėra.

12. Visa Rezervato teritorija yra prieinama lankymui, kurio bendrąją tvarką reglamentuoja šios Taisyklės.

13. Rezervato kontroliuojamo lankytojų srauto patekimo zonos lankymas reglamentuojamas specialiomis taisyklėmis, kurios yra neatsiejama Rezervato tvarkymo plano (planavimo schemos) sudėtinė dalis.

14. Lankytojai turi teisę:

- 14.1. lankyti Rezervatą;
- 14.2. naudotis Rezervate esančia infrastruktūra;
- 14.3. naudotis Direkcijos teikiamomis paslaugomis;
- 14.4. fotografuoti ir filmuoti nekomerciniais tikslais.

15. Lankytojai privalo:

- 15.1. saugoti Rezervate esančius kultūros paveldo objektus (vertybes) ir gamtinę aplinką;
- 15.2. laikytis šiomis taisyklėmis nustatytą ir Rezervate esančiuose stenduose bei ženkluose nurodytų draudimų ir apribojimų;

15.3. tinkamai naudotis Rezervato nekontroliuojamo lankytojų srauto patekimo zonoje esančiomis poilsiavietėmis, saugiai elgtis su ugnimi ir sutvarkyti jas paliekant;

15.4. nepažeisti kitų Rezervato lankytojų teisių bei interesų;

15.5. apie pastebėtus kultūros paveldo objektų (vertybių) ir gamtinės aplinkos niokojimo atvejus pranešti Direkcijai;

15.6. vykdyti teisėtus Direkcijos bei kitų įgaliotų pareigūnų reikalavimus.

### **IV. REZERVATE DRAUDŽIAMA VEIKLA**

16. Rezervate draudžiama ūkinė veikla ir nesuderinti su Direkcija žemės judinimo darbai.

17. Rezervato naudotojams ir lankytojams draudžiama:

- 17.1. daryti žalą kultūros paveldo objektams (vertybėms), niokoti bei teršti gamtinę aplinką;

- 17.2. kopti piliakalnių ar kitais šlaitais bei leisti nuo jų tam neįrengtose vietose ar kitaip skatinti žemės paviršiaus eroziją;
- 17.3. gadinti informacinę ir ekspozicinę įrangą bei niokoti infrastruktūrinius įrenginius;
- 17.4. kirsti medžius ir krūmus;
- 17.5. važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis, mopedais, dviračiais visoje Rezervato teritorijoje, išskyrus Rezervato tvarkymo plane (planavimo scheme) pažymėtu ir įrengtu kietos dangos vietinės reikšmės vidaus keliu;
- 17.6. triukšmauti ar kitaip trukdyti Rezervato lankytojams;
- 17.7. trukdyti Rezervate vykdomiems darbams ir moksliniams tyrimams;
- 17.8. stovyklauti, kurti laužus tam tikslui nenumatytose ir neįrengtose vietose.

## **V. ATSAKOMYBĖ UŽ ŠIŲ TAISYKLIŲ PAŽEIDIMĄ**

18. Rezervato naudojimo ir lankymo kontrolę vykdo Direkcijos, taip pat Lietuvos Respublikos valstybiniai saugomų teritorijų bei Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos pareigūnai.

19. Asmenys, padarę žalą Rezervatui ir jame esančioms vertybėms, privalo atlyginti tiesioginius ir netiesioginius nuostolius Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

20. Asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

---